

Prijs harde werkers

De Britse **Lucy Crehan** schreef *Cleverlands*, een boek over haar ervaringen met onderwijs in zes verschillende landen. *Didactief* sprak haar vorige maand tijdens het congres Making Shift Happen van Academica Business College. 'In Engeland struikelen leerlingen alleen al door de gedachte dat ze iets niet kunnen.'

U bent zelf leraar. Wat bezielde u om te gaan reizen en schrijven?

'Ik heb inderdaad *science* gegeven op een middelbare school in Londen, in een achterstandwijk. De kinderen hadden vaak een moeilijke thuissituatie. Maar het meest frustrerende vond ik niet de uitdaging die de kinderen mij boden, maar het onderwijssysteem in Engeland. Politici hadden het desrijds (2012, red.) veel over PISA en met name over landen die het goed deden. Mijn interesse was gewekt: klopten

die resultaten? En hoe ziet het onderwijs er dan uit in die landen? Wat betekent het om daar les te geven? Ik was het lesgeven in dit systeem zat. Mijn moeder adviseerde me toen: ga het uitzoeken.'

'Mindset van hard werken is in China normaler dan bij ons'

U bezoekt Finland, Canada, Japan, Singapore en China. Waarom die vijf?

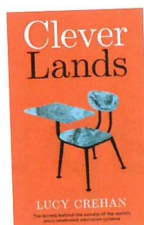
'Ik wilde naar landen die hoog scoorden op PISA maar dat ook eerlijk deden, dus waar de relatie tussen hoeveel geld je ouders hebben en welke cijfers je haalt, zwakker was. Dat geldt voor Finland, Canada, China en Japan. Singapore deed het qua leerlingprestaties het best, maar is niet *equitable*. Ook Nederland doet het trouwens niet zo goed: prima prestaties, maar een middenmoter qua kansengelijkheid. Als je armer bent of uit een lager opgeleid migrantengezin komt, kun je in Nederland 47 PISA-punten (OESO-gemiddelde: 38, red.) zakken. Dat is een verschil van veertien maanden onderwijs!'

U noemt zichzelf *education explorer*. Wat hebt u ontdekt tijdens uw reizen?

'Ik heb overal bij leraren gelogeed, om te zien wat het systeem echt voor hen betekent en niet alleen wat beleidsmakers erover vertellen. Ik heb in de

meeste landen ook zelf lesgegeven en ik heb overal leraren en leerlingen geïnterviewd. Een van de dingen die me fascineren, is de vraag: hoe krijgen we kinderen uit zichzelf aan het leren en presteren? En hoe krijg je dat op systeemniveau voor elkaar?'

Gras bij de buren

In **Cleverlands** beschrijft Lucy Crehan, docente aan een vo-school in Engeland, haar ervaringen in wereldwijde 'onderwijs supermachten'. Ze liep mee in onder andere Finland, Canada en Japan. In een bespreking van dit boek (*Didactief*, maart 2017) noemde **René Kneyber** de auteur een 'alleskunner' die haar observaties interpreteert vanuit de psychologie, onderwijskunde en sociologie. Hoewel het gras bij de buren niet altijd groener blijkt, biedt *Cleverlands* volgens Kneyber een inspirerende en goed geschreven kijk op andere onderwijssystemen. / **AL**

Lees de **recensie** van *Cleverlands* terug op didactiefonline.nl.

Kinderen zijn toch overal hetzelfde, dus dat mechanisme dan ook?

'Nee. Onderzoek onder Europees-Amerikaanse, Aziatisch-Amerikaanse en Japanse studenten toonde al aan dat zij verschillend denken over intelligentie en inzet. De eerste groep denkt dat maar ruim een derde van je intelligentie met inzet te maken heeft, dus dat intelligentie vooral aangeboren is. De laatste groep denkt dat meer dan de helft van je intelligentie te maken heeft met inzet, in plaats van met DNA.'

Waarom is dat relevant?

'Die denkbeelden hebben consequenties voor gedrag. In China, Japan, Singapore en veel Oost-Aziatische landen leeft het idee dat het belangrijk is om te slagen en dat iedereen dat kan. Er is een Chinees gezegde dat een onhandige vogel die het eerst uitvliegt, toch eerder het bos bereikt dan zijn handiger soortgenoten. Dat vat eigenlijk het Confuciaanse idee samen dat iedereen het potentieel heeft om te leren. In China zijn goede cijfers weliswaar belangrijk, maar het gaat er vooral om dat je je best doet. De definitie van een goede leerling is een leerling die hard werkt, die zichzelf probeert te verbeteren. Dat idee is daar veel gewoner dan bijvoorbeeld in Engeland, waar sommige leerlingen al struikelen door de gedachte dat ze iets niet kunnen, zoals: ik ben gewoon slecht in wiskunde. Het idee ontbreekt bij hen dat je dan gewoon meer moeite moet doen om er goed in te worden.'

Hoe kun je als leraar de perceptie van leerlingen veranderen?

'In China worden dergelijke ideeën doorgegeven via verhalen, bijvoorbeeld over beroemde mensen die hard hebben moeten werken voor hun succes. Maar ze worden ook bevorderd door de harde werkers in de klas te prijzen in plaats van degenen die hoge cijfers halen. Chinezen proberen het woord talent bijvoorbeeld te vermijden. Ze spreken van "supernormaal", als een leerling heel goed presteert, en benadrukken dat zo'n prestatie niet door god gegeven is of zo, maar het resultaat is van hard werk en inzet.'

Wat kunnen we met die les in het Westen?

'Het is een kwestie van mindset. Dichter bij huis, in Finland bijvoorbeeld, werden leerlingen vroeger op de basisschool getest en op basis daarvan naar beroepsonderwijs of gymnasium gestuurd. Tordat men zei: we hebben vijf miljoen inwoners, iedereen is nodig, alle leerlingen moeten een hoger beginni-

veau bereiken. In de jaren zeventig introduceerde Finland een systeem waarin leerlingen tot hun vijftiende naar dezelfde school gaan en allemaal aan dezelfde verwachtingen moeten voldoen. Daarna worden ze pas gescheiden in beroeps- en academische scholen. Vooral de leraren van de gymnasiazelden in het begin: ik kan niets met deze leerlingen. Dat veranderde, toen ook de lerarenopleiding zich aanpaste en aandacht ging besteden aan hoe je lesgeeft in een klas met leerlingen van verschillende niveaus. En toen men zag dat het wel degelijk mogelijk was om alle leerlingen naar een hoger niveau te krijgen, veranderde de mindset.'

Maar Finland heeft inderdaad weinig inwoners en is relatief homogeen. Zoiets lukt toch niet in een groot land als Engeland?

'De statistiek vertelt een ander verhaal. Van de vijf PISA-toplanden die ik bezocht, deden er vier hetzelfde: ze stuurden alle leerlingen naar dezelfde scholen en scheidde ze pas als ze 15 of 16 jaar oud waren. Van de top 12 in PISA 2012 selecteerden tien landen de leerlingen pas op latere leeftijd. Nu verschillen Finland en Engeland natuurlijk behoorlijk. Econoom Eric Hanushek van Stanford heeft het daarom anders aangepakt. Hij vergeleek gewoon de spreiding in het po en vo, en wat blijkt: in landen waar leerlingen relatief jong gesorteerd worden op basis van een test, wordt het gat groter. Ook de Wereldbank, die echt geen mening heeft over tracking of selectie, heeft een onderzoek in Polen laten doen, waar uitstel van selectie met één jaar leidde tot een geschatte verbetering in PISA-resultaten met 120 punten voor leerlingen in het beroepsonderwijs. Dat is enorm. De boodschap is: tracking en selectie vergroten ongelijkheid en een ander systeem is mogelijk. Er zijn meer onderzoekers die dat bevestigen. Hoog tijd dat beleidsmakers eens gaan luisteren.' ■

We hebben Crehan ook voor het blok gezet: zie ja-nee-vragen op didactiefonline.nl.